

Comunicat de presă

19 octombrie 2011

Având în vedere că în ultima perioadă au fost difuzate în spațiul public diverse informații eronate despre istoria județelor ca unități administrativ teritoriale și a Consiliilor Județene, Biroul de presă al instituției dorește să aducă următoarele precizări:

Unitatea administrativ teritorială de tip județ este tradițională în organizarea statală românească. În *Convenția Constituțională a Principatelor Unite Române încheiată la Paris de Puterile Garante la 7 august 1858* regăsim la articolul 7 prima referire din istoria recentă a statului român la existența județelor și Consiliilor Județene.

ART. 7. Senatul se compune de Mitropoliții țerei, de Episcopii eparhielor, de ântâiul Președinte al Curții de Cassațiune, de cel mai vechiu d'între generalii armatei în activitate, și osebită încă de 64 membrii, quare se vor numi de Domn, jumătate d'între persoane quare nă esercitată cele mai înalte funcțiuni în țerră seă quare potă justifica ună venită annuală de optă sute galbeni. Quătă pentru cei-l-alți 32 membri, ei vor fi aleși d'între membri Consiliilor generale ale județelor și numiți de Domn pe ună listă de presentațiune de trei candidați pentru fie-quare district.

Membrii Senatului se bucură de aceeași neviolabilitate garantată Deputaților.

Existența județelor ca element organizatoric de bază al statului este regăsită și în Decretul pentru alegeri din 2 iulie 1864.

În județele (de eseu, Ismailul, Cahul, Coloniile), unde nu se va găsi numărul de una sută alegători direcți, colegiul se va putea îndeplini prin alegători direcți aleși d'între Membri autorităților comunale.

ART. 13. Numărul Deputaților ce urmese a se alege, se calculează dupe populațiunea orașelor și a județelor. Provisoriu alăturata tabelă arată numărul deputaților ce urmese a se alege în fie-care oraș și județ.

În fapt, perioada 1858 – 1864 reprezintă anii în care statul român își reglementează funcționarea pe baze moderne, elaborându-se pachetul de legi fundamentale și care vin în completarea Codului Civil deja existent de la 1819: *Decretul Electoral, Legea Organică a Consiliului de Stat, Legea Comunală, Legea pentru Consiliile Județene, Legea pentru contabilitatea generală a Statului, Legea Organică a Curții de Conturi.*

LEGE

PENTRU INFIINȚAREA CONSILIURILOR JUDEȚIANE

TITLUL I

DESPRE REPRESENTATIUNEA INTERESSELOR LOCALE ALE JUDETELORŪ.

ART. 1. În fie-care județ se statornicesce un Consiliu quare se adună periodic și represintă interesele locale collective și economice ale județului.

ART. 2. Fie-quare plassă (ocol) trâmite quate doi membri la Consiliul județian.

Legea pentru înființarea Consiliilor Județene, adoptată la data de 10 Martie 1864 de Adunarea Generală a României preciza foarte clar competențele instituției, competențe care în linii mari le regăsim și în zilele noastre.

CAPITOLU II

ATRIBUTIUNILE CONSILIU'LUI JUDEȚIANŢ.

ART. 49 Consiliul județian se pronunță asupra tuturilor intereselor exclusiv locale ale județului, fără prejudiciul aprobației cerute pentru

Ca și acum, Consiliul Județean reprezenta interesele cetățenilor în justiție și în fața altor instituții.

ART. 59. Elă autorisă pornirea și urmărirea înaintea tribunalelor a proceselor privitoare la averea județului, fie pentru a reclama fie pentru a apăra, fără prejudiciul glăsuirei art. 88, alineatul 5, a legii de față.

Urmăririle proceselor se vor face potrivit art. 106.

Printre sursele de venit la bugetul propriu, LEGIUITORUL din 1864 permitea taxele de pod pentru accesul pe infrastructura pe care o administra și construia precum și înființarea de noi taxe locale !!!

ART. 51. Veniturile județului se compun acum de uă cam dată :

3. De alte venituri întâmpătoare ce se pot înființa, de trecătoare pe poduri stabilite cu cheltuiala județului etc.

Examinând categoriile de cheltuieli permise de LEGIUITORUL din 1864 regăsim domenii actuale de competență ale Consiliului Județean.

8. Cheltuiala așezămintelor de instrucțiune, conform legii de instrucțiune publică, ajutorul ce s'ar accorda comunelor sărace pentru instrucțiunea primară.

9. Jumătate diu cheltuiala alcătuirii tabelelor decimali pentru statul civil.

10. Întreținerea spitalelor și așezămintelor de bine-facere atârinate de județiu, cheltuiala întreținerii copiilor găsiți (lepădați) și a smintiților, întru câtă acestia n'ar găsi adăpostire în așezămintele Statului, ale județelor sêu ale particularilor astăzi în ființă, și întru câtă s'ar recunósce de Consiliu sêu de Comitetul permanent neputința comunelor respective de a accoperi acea cheltuială.

11. Cheltuiala organizării și întreținerii unui serviciu de postă de scrisori, între capitala județului și comunele principale.

12. Uă summă destinată pentru cheltuielile întâmplătoare și neprăvedute ale județului.

Cheltuielile facultative se votêsă de Consiliu în marginile mijlócelor ce rămân județului după accoperirea cheltuielilor obligatori.

O examinare atentă a întregului text legislativ din 1864 ne relevă faptul că județul este o unitate administrativ teritorială tradițională iar instituția Consiliului Județean își păstrează și acum, la aproape 150 de ani de la apariție, aproximativ aceleași competențe și același rol de reprezentant al intereselor cetățenilor.

Din punct de vedere istoric, dispariția județelor și apariția regiunilor este strâns legată de perioada anilor 50 când regimul comunist "asimila" cu abnegație experiența sovietică.

Astfel, dorindu-se un control mult mai strict asupra populației și încadrându-se într-un curent de negare a valorilor tradiționale ale românilor, în perioada 1950 – 1960 s-a procedat la reorganizarea administrativ teritorială a țării.

- 6 septembrie 1950 - Prin Legea nr. 5 au fost desființate cele 58 de județe (ca și cele 424 plăși și 6.276 de comune rurale și urbane), fiind înlocuite cu 28 de regiuni (compuse din 177 de raioane, 148 de orașe și 4.052 de comune).
- 19 septembrie 1952 - Prin Decretul 331 a fost modificată Legea nr. 5/1950 astfel încât, prin comasare, numărul de regiuni a fost redus la 18: Arad, Bacău, Baia Mare, Bârlad, București, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Hunedoara, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Stalin, Suceava, Timișoara și, pentru prima dată după unire, o entitate administrativă creată pe criterii etnice, Regiunea Autonomă Maghiară.
- 10 ianuarie 1956 - Prin Decretul 12 a fost modificată din nou Legea nr. 5/1950 desființându-se regiunile Arad și Bârlad.
- 24 decembrie 1960 - Prin Legea nr. 3 s-au făcut redistribuiri de teritorii și redenumiri de regiuni. Entitatea administrativă maghiară a fost redenumită Regiunea Mureș-Autonomă Maghiară, modificându-i-se, totodată, și teritoriul. În final numărul regiunilor s-a redus la 16.
- 16 februarie 1968 - Prin Legea nr. 2 s-a revenit la împărțirea administrativ - teritorială a țării pe județe.

Cristian Moldovanu
Purtător de cuvânt

Anexă:

LEGE nr. 5 din 7 septembrie 1950

pentru raionarea administrativ-economică a teritoriului Republicii Populare Române

EMITENT: MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ

PUBLICAT ÎN: BULETINUL OFICIAL nr. 77 din 8 septembrie 1950

MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ A REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

În temeiul art. 38 din Constituția Republicii Populare Române, Văzând Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 935 din 31 August 1950,

Adoptă următoarea lege.

ART. 1

Pentru asigurarea dezvoltării industriei și agriculturii, în scopul construirii socialismului și a ridicării nivelului de trai al oamenilor muncii, pentru a înlesni cât mai mult apropierea aparatului de Stat de poporul muncitor, pentru a contribui cât mai temeinic la asigurarea rolului politic conducător al clasei muncitoare și la întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare,

Teritoriul României se împarte în:

- Regiuni;
- Orașe;
- Raioane;
- Comune.

ART. 2

Capitala Republicii Populare Române, București, este subordonată direct organelor centrale ale Statului și se împarte în raioane de oraș.

ART. 3

Regiunea este unitatea administrativ-economică delimitată teritorial, pe care se sprijină direct organele centrale de Stat în îndeplinirea politicii Partidului și a Guvernului.

Regiunea este subordonată direct organelor centrale ale Statului.

ART. 4

Regiunea este alcătuită din raioane și orașe de subordonare regională.

Orașul de reședință al Sfatului Popular de regiune este centrul regional.

ART. 5

Orașele sunt de trei categorii:

- Orașe de subordonare republicană;
- Orașe de subordonare regională, și
- Orașe de subordonare raională.

Oraș de subordonare republicană este acea localitate, care, din punct de vedere economic și politic, prezintă o importanță deosebită pentru Republica Populară Română.

El este subordonat direct organelor centrale ale Statului.

Orașele de subordonare republicană pot fi împărțite în raioane

de oraş.

Oraş de subordonare regională este acea localitate, care, din punct de vedere economic şi politic, prezintă o importanţă deosebită pentru întreaga regiune.

El este subordonat direct regiunii.

Oraş de subordonare raională este acea localitate, care, din punct de vedere economic şi politic, prezintă importanţă pentru întregul raion. El este subordonat direct raionului.

ART. 6

Raionul de oraş este o subîmpărţire a Capitalei Republicii Populare Române sau a oraşelor de subordonare republicană.

El are menirea de a înlesni administrarea oraşului şi desfăşurarea vieţii economice şi politice a poporului muncitor de pe teritoriul său.

ART. 7

Raionul este o unitate teritorială, operativă din punct de vedere economic, politic şi administrativ, alcătuit din oraşe de subordonare raională şi comune.

Localitatea de reşedinţă a Sfatului Popular al raionului este centru raional.

Raionul este subordonat direct regiunii.

ART. 8

Comuna este o unitate administrativă economică, delimitată teritorial, alcătuită din unul sau mai multe sate apropiate.

Satul în care îşi are reşedinţa Sfatul Popular al comunei este centru comunal.

Comuna este subordonată direct raionului.

ART. 9

Regiunile din Republica Populară Română şi capitalele lor sunt:

1. Arad cu capitala Arad.
2. Argeş cu capitala Piteşti.
3. Bacău cu capitala Bacău.
4. Baia-Mare cu capitala Baia-Mare.
5. Bârlad cu capitala Bârlad.
6. Bihor cu capitala Oradea.
7. Botoşani cu capitala Botoşani.
8. Bucureşti cu capitala Bucureşti.
9. Buzău cu capitala Buzău.
10. Cluj cu capitala Cluj.
11. Constanţa cu capitala Constanţa.
12. Dolj cu capitala Craiova.
13. Galaţi cu capitala Galaţi.
14. Gorj cu capitala Târgu-Jiu.
15. Hunedoara cu capitala Deva.
16. Ialomiţa cu capitala Călăraşi.
17. Iaşi cu capitala Iaşi.
18. Mureş cu capitala Târgu-Mureş.
19. Prahova cu capitala Ploieşti.
20. Putna cu capitala Focşani.
21. Rodna cu capitala Bistriţa.
22. Severin cu capitala Caransebeş.
23. Sibiu cu capitala Sibiu.
24. Stalin cu capitala Stalin.
25. Suceava cu capitala Câmpulung-Moldovenesc.
26. Teleorman cu capitala Roşiorii-de-Vede.
27. Timişoara cu capitala Timişoara.

28. Vâlcea cu capitala Râmnicul-Vâlcea.

[ART. 10](#)

Numărul, denumirea și delimitarea unităților administrative ale Republicii Populare Române, precum și centrele raionale și comunale, sunt cele arătate în anexă, care face parte integrantă din prezenta lege.

[ART. 11](#)

Prezenta lege intră în vigoare pe data publicării în Buletinul Oficial.

Această lege s'a votat de Marea Adunare Națională în ședința dela 6 Septemvrie 1950, în unanimitate cu trei sute treizeci și trei voturi.

Președinte, Gh. Florescu.

Secretar, Tăutu Maria.

(L.S.M.Ad.N)

PREZIDIUL MARII ADUNĂRI NAȚIONALE A REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

În temeiul art. 56 din Constituția Republicii Populare Române, semnăm această lege și dispunem publicarea ei în Buletinul Oficial.

Data în București la 7 Septemvrie 1950.

Președintele
Prezidiului Marii Adunări Naționale,
Prof. Dr. C.I. PARHON

Secretarul
Prezidiului Marii Adunări Naționale,
MARIN FLOREA IONESCU